

HUQUQ

YURIDIK GAZETA

20
(387)

May				
D.	30	2	9	16 23
S.	31	3	10	17 24
Ch.	4	11	18 25	
P.	5	12	19 26	
J.	6	13	20 27	
Sh.	7	14	21 28	
Y.	1	8	15 22 29	

2005

Gazeta 1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan.

WWW.HUQUQ.UZ. E-mail: info@huquq.uz

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида мамлакатимиз ва чет эл журналистлари ҳамда дипломатик корпус вакиллари учун матбуот анжумани ўтказилди. У Андижонда одамлар ўлимига сабаб бўлган фожиали воқеалар, улар юзасидан бошланган тергов ишларининг боришига бағишланди.

Ўзбекистон Бош прокурори Р.Қодиров матбуот анжумани қатнашчиларига 13 май куни Андижонда рўй берган воқеалар ва улар юзасидан олиб борилаётган тергов ишлари ҳақида сўзлаб берди.

Одамлар қурбон бўлишига олиб келган бир қатор террорчилик ҳаракатлари, ваҳшийларча босқинчиликлар содир этилди. Оқибатда 169 киши ҳалок бўлди. Бош прокуратура томонидан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг терроризм, конституциявий тузумга тажовуз қилиш, икки ва ундан ортиқ шахсни қасддан ўлдириш, уюшган жиноий гуруҳлар тузиш, оммавий тартибсизликлар уюштириш, гаровга олиш, қонунга хилоф равишда ўқотар қуролларини, ўқ-дори, портловчи моддалар ва портлатиш қурilmаларини қўлга киритишга оид моддалари бўйича жиноий иш қўзғатилди. Бош прокуратура, Миллий хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлиги ходимларидан иборат тезкор тергов гуруҳи тузилди.

Қўрилган чора-тадбирлар натижасида 81 жиноятчи қўлга олинди. Қўлга олинган ва ҳалок бўлганларнинг 50 таси Ўзбекистон фуқароси эмаслиги аниқланди. Қўлга олинганларнинг 5 нафари Қирғизистон фуқароси бўлиб чиқди, яна иккита шу мамлакат фуқаросининг жасади топилди. Уларнинг ўшбу террорчилик ҳаракатида иштирок этгани маълум бўлди.

Тергов маълумотларига кўра, босқинчилар учун қурол-аслаҳа улар ҳужум бошлашидан анча олдин четдан келтирилган.

Жиноятчилар хорижда ишлаб чиқарилган ва рақамлари ўчирилган автоматлар, тўпқончалар ва снайперлик милтиқлари билан қуролланган. Бу қуролларнинг қаердан келтирилганлигини аниқлаш ишлари изчило олиб борилаётган.

Қуролли ҳужум давомида террорчилар жами 305 дон қурол-аслаҳани, шу жумладан 205 та автомат ва 100 та тўпқонча, 231 та граната ва бошқа қуролларни қўлга киритган.

Бугунги кунга келиб жиноятчилар эгаллаб олган қуролларнинг ярмидан кўпи, шу жумладан 128 та автомат ва 24 та тўпқонча қайтарилди. Террорчилар қамқолдан ноқонуний озоқ қилганлардан 309 шахс жазони ўшани давом эттириш учун ихтиёрий равишда қайтиб келди.

Қўрилган чоралар натижасида 14 маҳбус қамқоққа қайтарилди. Қидирув ишлари давом этмоқда.

Матбуот анжуманида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этди.

Давлатимиз раҳбари анжуман иштирокчилари эътиборини баъзи оммавий ахборот воситалари томонидан Андижон воқеалари ноҳолис талқин этилаётганига, биреклама баҳоланаётганига қаратди. Айрим оммавий ахборот воситаларида авж олган кампаниябозлик расмий тергов хулосалари маълум бўлмасдан туриб, одамлар онгига муйант тасавур яраттидан, гўёки Андижонда тинч аҳоли ўққа тутилгани ҳақидаги уйдирмаларни тарқатишдан бошқа нарса эмас, деди Ислом Каримов.

Давлатимиз раҳбари бундай оммавий ахборот воситаларининг вакиллари «тинч намоиш» қатнашчилари дея таърифлаётган кимсалар яхши қуролланганини, ҳарбий қисмга ҳужум қилганини, хунрезликлар содир этганини, террорчилар ва қотилларни озоқ қилган қачорлиқ юбурганини негадир «унутиб қўйишга» тинч намоишлар давомида таассуф билдирди.

Одамларни гаровга олишни, беғуноҳ инсонлар, ҳарбий хизматчилар, ҳуқуқий муҳофаза қилиш органлари ходимлари жонига қасд қилишни «тинч намоиш» деб аташ мумкинми? Шу ўринда халқимизнинг «Қўрқоқ олдин мушт кўтарар», деган мақоли эса тушади, деди Президентимиз.

Ислом Каримов қатъий таъкидладики, бўлиб ўтган воқеаларнинг тинч намоишга ҳеч қандай алоқиси йўқ, бу ҳақда гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Бу ҳақиқий террорчилик ҳаракатидир. Андижонда бирон-бир тинч аҳоли қурбон бўлгани йўқ, 500 киши ҳалок бўлгани ҳақидаги гаплар — уйдирма ва воқеликни атайлаб бузиб кўрсатишдан бошқа нарса эмас. Аёллар, қариялар, болалар ҳалок бўлганини кўрганлар борми? Агар бўлса уларни ким номма-ном айта олади? Операция давомида фақат жангарилар ўлдирилди. Ҳар бир мурданнинг ёнидан қурол топилди. Уларнинг шахси ҳуқуқ-тартиб органлари томонидан аниқланмоқда.

Давлатимиз раҳбари ҳатто Ўзбекистонга дўст деб аташ қийин бўлган ўнлаб танилиб сийёсатдонлар ҳам бу борада ўз фикрини билдираётганида воқеаларни холис баҳолашга интилизганини таъкидлади. Шундай экан, ҳар бир журналист ўзининг асосий бурчи ва вазифаси — доимо фактларга таяниб ишлаш эканини унутмаганини маълум. У ўзи тарқатаётган ахборот учун шахсий масъулиятни чўқур ҳис этса, ўшанда ҳаммаси рисоладагидек бўлади.

Журналистларнинг ўша куни Андижонга сафарига монелик қилган ягона сабаб шунки, деб таъкидлади Ислом Каримов, шаҳарда отишлардан бўлаётган, босқинчилар ҳуружи авж олган бир вазиятда ҳеч ким журналистларнинг ҳаётини хавф остига қўйишга жазм этолмасди. Ахир биз бизнинг хавфсизлигингиз ўзингизнинг жавобгаримиз.

Тадбирда 18 май куни дипломатлар ва журналистлар учун Андижонга махсус авиарейс ташкил этилиши ҳақида маълум қилинди.

Президент Ислом Каримов журналистларнинг барча саволларига батафсил жавоб қайтарди.

(ЎЗА)

MUNOSABAT

Оғир жазога мустаҳиқ

Андижон шаҳрида рўй берган мурдхш воқеалар нафақат ўзбекистонликларга, шу билан бирга жаҳон жамоатчилигига яна бир марта дин никоби остидаги куч ишлатиш усулини қуролга айлантирган жиноятчи тўдаларнинг нақадар ваҳшийликларга қодир эканини кўрсатди.

Воқеалар тафсилоти шундан дарак берадики, бу экстремистик кучлар ўта оғир жиноятларни содир этиш учун узоқ вақт мобайнида, юртбошимиз таъкидлаганидек, уч-олти ой пухта тайёргарлик кўрган.

Уюшган жиноятчилар махсус объектларга қўқусидан бостириб кириш илжиҳида бўлган. Бунинг учун улар аҳоли ширин йўқда ётганида дастлаб пост-патрул хизмати батальони ҳудудига, кейин ҳарбий қисмга қўқури қилиб, ҳар икки объектдаги соқчиларни отиб ташлаб, у ердан қурол ва ўқ-дориларни қўлга киритиб, учинчи объект — жазони ихро этиш муассасасига автомашина ёрдамида бостириб кириб, махбусларни ноқонуний бўлашиб юборганда, сўнг тинч аҳолидан бир қисмини гаровга олган. Уларга тегишли машиналарни ёқиб юбориб, ўзларини вилоят ҳокимияти биносида қийноққа солиб, кўз қўриб қулоқ эшитмаган ваҳшийликлар, одамқушиликларни содир этишгача бориб етди.

Жиноятчилар ўзларини ислом дини ҳимоячиси деб кўрсатишдан ҳам тонмапти. Ачинарлиси шундаки,

улар жиноий қилмишларини хаспўшлаш учун яқин қариндошларидан жонли қалқон сифатида фойдаланишдан ҳам тоймадилар. Хуллас, жиноятчилар айбни оғирлаштирадиган ҳолатларда одам ўлдириб, конституция ва қонулар асосида сайлаб қўйилган ҳокимиятни босиб олишга уриндилар.

Ислом ҳуқуқи нуқтан назаридан баҳолаганда, бундай исёнчи жиноий тўдаларни оллоҳ ҳам лаънатлайди. Улар нафақат бу дунё жазосига, балки охирагата ҳам ўта оғир жазога мустаҳиқдир. Чет эл оммавий ахборот воситалари (жумладан, Россиянинг «Труд» газетаси) бу тўдалар содир этиши мумкин бўлган жиноятларнинг олдини олиш, юртимиздаги тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш борасида ҳукумат томонидан қўрилаётган чораларнинг тўри эканини таъкидламоқда.

Шу ўринда таъкидлаш жоизки, президентимизнинг Андижондаги воқеалар юзасидан ўтказилган матбуот анжуманида билдирган қатъий фикрлари янада жипс-лаштириб, юртимизда тинчлик ва барқарорлик ҳукмрон бўлишига, жамиятни ислоҳ қилиш ва демократлаштириш йўлидан бизни ҳеч қандай куч қайтара олмаслигига қорлаб, эртанги кунимизга ишонч билан қарашга ундамоқда.

Мавжуда РАЖАБОВА,
юридик фанлар доктори

Огоҳлик ва яна бир бор огоҳликни унутмайлик

Ҳаётнинг аччиқ-чучуғини тортган, кўпни кўрган кекса кишилар, қариялар тинчлик ва осойишталик қадрини жуда яхши билишади. Уларнинг ҳамма жойда, ҳар доим: «Юртимиз, элимиз тинч-омон бўлсин, уни ёмон қўқурдан яратганининг ўзи асра-син», дея дуо қилишларида қанчалар чўқур маъно бор. Чунки тинчлик — яратганининг бизга берган улуг ва бебаҳо нэъмат, уни асраб-авайлаш, унинг қадрига етиш энг биринчи галдаги инсоний бурчимиздир.

Минг таассуфлар бўлсинки, Андижонда бўлиб ўтган ноҳус воқеалар ҳали ораимизда тинч-тотувлигимизни кўролмайдиган қабих кимсалар ўзларининг қора ниётларидан қайтмаганилигини кўрсатди. Босқинчилик қилган, беғуноҳ аскарлар ва фуқароларни шафқатсизларча отиб ўлдирган бундай кимсаларни мўйин-муслмон дейишга сира тили бормаиди кишининг. Биз, фахрийлар бундай жиноятчи тўдаларнинг конституциявий тузумини ағдартишга қаратилган қабих экстремистик ҳуруқларини қаҳ-ғазаб билан қоралаймиз ва давлатимизнинг тинчлик ва барқарорлигини сақлаш борасида кўраётган чораларини қўллаб-

қувватлаймиз.

Президентимиз Ислом Каримов Андижон шаҳрида содир бўлган воқеалар муносабати билан мамлакатимиз ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирокида ўтказилган матбуот анжуманида таъкидлаганидек, ҳар биримиз халқимиз бошига тушган бу фожиаларни теран мушоҳада қилиб, тўри сабоқ ва хулосалар чиқармоғимиз лозим. Бу каби ҳуноқ ҳодисаларнинг олдини олиш ва яна бирор жойда тақорланмаслиги учун барчамиз янада фал, хушёр ва огоҳ бўлишни, ҳукуматимиз ва жамиятимиз теварагида маҳкам жипслашиб ҳаракат қилишни ҳаётнинг ўзи талаб этапти.

Прокуратура соҳасида узоқ йиллар ишлаган бир фахрий сифатида юртимиз ва элимиз равнақи учун кеча-қундуз меҳнат, ижод ва башфиётлар қилаётган матонатли, кимлими ёшларимизни кўрганда руҳимизда кўтаринкилик, фахр ва гурур уйғонади. Улар чинакам қомил инсон бўлиб воёга етиши, таълим олиши, касб-ҳунар эгаллаши, меҳнат қилиши учун давлатимиз томонидан барча шароитлар муҳайё қилинган. Шундай бахтли кунларни кўриш

насиб этганига шукрона айтаман. «Оқил фарзандларимиз бор, ишон-олло мамлакатимиз келажаги улар қўлида, юртимизнинг дунёга танитишга» деган ўй-фикр, қатъий ишонч қўнғилини асло тарк этмайди. Лекин ҳали оқ-қорани ажрата олмайдиган ёшларимизнинг онгани турли зарарли гоёлар билан заҳарлаб, уларни ортидан эргаштиришга уринаётган ақиданараст, экстремист кучлар тинч турмаслигига Андижон воқеалари мисолида яна бир бор амин бўлдиқ. Президентимизнинг юқоридagi баёноти эса яна бир бор огоҳликка даъватдир. Шундай экан, энг аввало, биз кексалар, ота-оналар, фаоллар ва маҳалла-қўй фарзандларимиз таълим-тарбиясига хушёрликни бой бермаслигимиз, жамиятимизга зарар келтирадиган ҳар қандай салбий иллатларнинг олдини олиш борасидаги профилактика тадбирларида қўлимиздан келган барча ишларни қилишимиз зарур.

Ботир КАЛОНОВ,
Ўзбекистонда хизмат қўрсатган юрист,
юридик фанлари номзоди

Андижонда осойишта ҳаёт ўз изига тушди

Андижондан ўз мухбиримиз Исроил ИБРОҲИМОВ хабар қилади

13 май куни содир бўлган воқеалардан кейин Андижонда вазият барқарорлашди. Корхона ва ташкилотлар, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш шаҳобчалари ишляпти. Бозорлар гавжум. Ҳаёт давом этмоқда. Андижонликлар яна бир бор синовдан ўтди. Хунрезликни мақсад қилганлар уларни ҳақ йўлдан оздирга олишмади.

— Юрт хоинлари қилмишлари учун албатта қонун олдида жавоб беради, — дейди Андижондаги «Ал-

Бухорий» маҳалла фуқаролар йиғини раиси М.Исмоилов. — Соғлом тафаккурли андижонликлар бузғунчиларнинг қўқусига ўчмади. Бир ёқадан бош чиқариб Ватанга меҳр-муҳаббатини намойиш қилди. Шу болиб ёвузларнинг нияти амалга ошмади.

— Юртбошимиз Ислом Каримовдан андижонликлар миннатдор, — дейди Х.Дадажонов. — Оғир дамда ёнимизда бўлди. Маҳалла фаоллари, отахон ва онахонларни

ҳамжиҳатликка қачирди. Юртбошимиз вазиятни тўри баҳолагани туфайли катта хунрезликнинг олди олинди.

Бирок, беғуноҳ инсонларнинг қони тўкилди.

Улуғ мақсадларини кўзлаб кўришимизни ҳеч қандай ёзув куч танлаган йўлидан қайтара олмаслигини ҳаёт яна бир бор кўрсатди. Мурдхш воқеалар андижонликларни доим хушёр ва огоҳ бўлиб яшашга ундапти.

СВОЖКК ДЕПАРТАМЕНТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ТИФ «Миллий банкининг Яққасарой туман бўлими бошқарувчиси ўринбосари К.Жуманиёзов, банк валюта айирбошлаш амалиётлари шўъбаси мудири Б.Раҳматовлар фуқаро В.Бобомуродхон билан тил бириктириб, моддий раббатлантириш эвазига банкка умуман келмаган фуқаро А.Эшанкулов номига 392.200 ва Ш.Жалилов номига 543.590 АҚШ долларини расмийлаштириб, ушбу пуллари номаълум шахсларга олиб беришган.

ЗОМИН туман ҳокимлигининг тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказиш инспекцияси мутахассиси А.Товбоев фуқаро И.Кузнецовнинг номига расмийлаштирилган «Кўхна-Шош» ХФга амалда ўзи раҳбарлик қилади. Кейин туман ҳокимлиги ва РАТБ «Галлабанк»нинг Жиззава вилоят минтақавий филиали мансабдорлари билан ноқонуний равишда фирмага улгуржи ва чакана савдо фаолияти билан шуғулланиш учун рўхсат гувоҳномаларини қўлга киритган. Сўнгра турли хўжалик юртувчи субъектлардан фирма ҳисоб рақамига 181 млн. 951 минг сўм ўтказиб, ушбу пулга хариддоргир махсулотлар сотиб олган. Уларни қайта сотиб, савдодан тушган пулни банкка топширмаган.

«БУХОРО Электр Таъминот» МЧЖ мансабдорлари 2003-2005 йилларда 76.267.000 сўмлик товар айланмаларини амалга ошириб, ДСИга топширган ҳисоботларни 22.267.000 сўмга камайтириб кўрсатиб, бюджетга тўланиши лозим бўлган 1.182.500 сўмлик мажбурий тўловларни тўламаган. Шунингдек, 47.296.600 сўмлик эҳтиёт қисмларни «Навий иссиқлик электр станцияси» ХЖга юбориб, ҳисоботларда кўрсатишмаган.

КОҒОН шаҳридаги «Хамробек» ХФ раҳбари М.Раҳмонов фирмага қарашли «Шиша идишлар қабул қилиш» шахобчасида яширин цех ташкил этиб, қўлбола усудда спиртли ичимлик ишлаб чиқараётганлиги аниқланган. Ушбу яширин цех, фирмага қарашли савдо дўкони ҳамда М.Раҳмоновнинг турар жойи кўздан кечирилганда, акция марказлари ечимланган 8.583.700 сўмлик ҳар хил турдаги вино ва ароқлар, далилий ашёлар топилган.

УЧҚУПРИК тумандаги «Шухсан-Р» ХФ раҳбари У.Мухамеджанов қалбаки улгуржи ва чакана савдо фаолияти билан шуғулланиш гувоҳномалари орқали банкда ҳисоб-рақами очиб, 2005 йилнинг апрел ойида 1 млрд. 726 млн. 305 минг сўмлик товар айланмасини амалга оширган. Ҳисоботларда товар айланмиси суммасини 35 млн. сўмга камайтириб кўрсатган. Бюджетга тўланиши лозим бўлган 945.000 сўмлик тўловларни тўламаган. Пул ўтказиш йўли билан сотиб олган махсулотларни қайта сотиб, савдодан тушган 548 млн. 991 минг сўмини банкка топширмаган.

ТИФ «Миллий банкининг Пахтабод туман бўлими валюта айирбошлаш шахобчаси газначиси Д.Сотволдиева банк мансабдорлари билан тил бириктириб, фуқаро Р.Аҳмедова ва С.Файзиёвлар номига сохта маълумотномалар расмийлаштириш йўли билан банкдан 50.000 АҚШ долларини олиб, бозорда номаълум шахсларга сотиб юборган.

Юқоридаги барча ҳолатлар юзасидан ЖҚнинг тегишли моддалари бўйича жиноят иши қўзғатилган.

ISTE MOISNI NUQUQI ЎЗБИЛАРМОН

Сўнгги йилларда бошқа соҳаларда бўлгани каби уй-жой фондидан фойдаланиш, уй-жой мулкдорларига хизмат кўрсатиш соҳасида ҳам ислохотлар давом этмоқда. Бироқ ана шу ислохотлар моҳиятига тушунмаётган айрим мутасадди раҳбарлар ҳам учраб турибдики, улар билан асло мурося қилиб бўлмайди.

Фурқат Аҳмедов Ангрэн шаҳридаги «Семурғ» уй-жой мулкдорлар ширкати раиси лавозимида тўрт йил ишлаб ҳам вазифаси нимадан иборатлигига тушуниб етмаган экан. Буни ширкатнинг коммунал хизматлар учун 17.798.751 сўм дебитор қарзи (шундан муддати ўтгани 13.949.373 сўм) бўла туриб, уларни ундириш чораларини кўрмаганлигидан ҳам билса бўлади.

Бундан ташқари, коммунал хизматлар учун йиғилган миллионлаб маблағларни ширкат газнасига кирим қилмай ва банка топширмай, ўз билганича сарфлаб юборган. У аҳолидан йиғилган нақд пуллари ўз эҳтиёжи учун сарфлашдан ҳам тап торتماди. Суд ҳукми билан ўзбилармон раис тегишли жазосини олди.

М.ДЕХКОНОВ,
Ангрэн шаҳар прокурорининг ёрдамчиси

Бешафқат ўлим ажойиб инсон, қадрдон дўстимиз, ҳамкасбимиз, Андижон шаҳар прокурори Абдурахимов Ғанижон Муллажон-новичи орамиздан олиб кетди.

У 1954 йил 16 ноябрда Жалолқудуқ туманида туғилган эди. Меҳнат фаолиятини 1972 йили Жалолқудуқ туманидаги 67-механизацияланган кўчма коллоида ишчиликдан бошлаган. 1973-1975 йилларда ҳарбий хизматни ўтаб қайтгач, икки йил Жалолқудуқ

ҲАМКАСБИМИЗ ХОТИРАСИ ҚАЛБИМИЗДА ЯШАЙДИ

туманидаги «Пахтабод» жамоа хўжалиги авзоси сифатида меҳнат қилди.

1977-1983 йилларда Тошкент давлат университетининг ҳуқуқшунослик факультетида таълим олди.

Ғанижон Абдурахимов 1983 йилдан прокуратура органларига ишга кирди. Дастлаб Бўз туман прокуратурасида иш ўрагануви, Андижон вилоят прокуратурасида катта терговчи, алоҳида муҳим ишлар бўйича катта терговчи, ташиқ иқтисодий фаолиятда порахўрлар, талон-тарож ва бошқа суиистеъмолчиликларга қарши кураш гуруҳи бошлиги, Андижон вилоят прокурорининг қамоққа олинганларни сақлаш ва жазони ижро этиш

жойларида қонунларга риоя этилиши устидан назорат бўйича катта ёрдамчиси, Асака тумани прокурори лавозимларида ишлади.

2002 йилдан Андижон шаҳар прокурори лавозимида ишлаб, ўзининг ишчанлиги, талабчанлигини кўрсатди. Жиноятчиликнинг олдини олиш, қонунчиликни мустаҳкамлаш ишига ҳисса қўшди. А.Абдурахимов хизмат вазифасини ўтаётган вақтда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Меҳрибон ва камтарин, ўз касбия сadoқатли ҳамкасбимизнинг жасорати ва порлоқ хотираси қалбимизда абадий яшайди.

Ўзбекистон Республикаси
Бош прокуратураси ва Андижон вилоят прокуратураси жамоалари

2005-ЙИЛ — СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ

Умрнинг заволи

Мамлакатимизда фармацевтика соҳаси кун сайин ривожланмоқда. Лекин 26 миллионли аҳолининг дори-дармонга бўлган талабини қондириш осон иш эмас. Шунинг учун тегишли хўжатлари бўлган сифатли дориларни хориждан олиб келинишига рўхсат берилган. Дори ўз номи билан дори. Беморнинг дардига дармон бўлиши лозим. Муддати ўтган, сифатсиз, қўлбола дорилар беморларнинг ҳаётдан бевақт кўз юмишига олиб келади.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси ана шундай кўнгилсиз ҳолатларнинг олдини олиш мақсадида тегишли чоралар кўриб келмоқда. Текширишларда 16 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилиб, 2 та ҳолат бўйича жиноят иши қўзғатилди.

Хуёусан, Нукус шаҳридаги «Балзам» хусусий дорихонасининг 4 та шахобчаси лицензиясиз фаолият кўрсатаётганлиги маълум бўлди. Д.Изтилеуов сотувчилик қилаётган шахобчада 41500 сўмлик 7 турдаги муддати ўтган ҳамда давлат реестридан ўтмаган 9 номдаги 86.000 сўмлик дорилар сотувга қўйилган. Муруват ёрдами сифатида касалхоналарга берилган 14 қути «Регидрон» дориси қандай қилиб ушбу дорихонага келиб қолгани ажабланарлиқ. Дорихонанинг З.Назарова сотувчилик қилган шахобчасида 149.300 сўмлик дорилар шериб қўйилганлиги, хўжатсиз 2.411.000 сўмлик дори-дармон сотувга чиқарилганлиги аниқланди.

Нукусликлар шаҳридаги «Саида» хусусий дорихонасини яши билишди. Аксарият фуқаролар дорини шу ердан харид қилишди. Ушбу дорихона текширилганда, унинг учта шахобчасида 16.186.000 сўмлик дори-дармон савдога қўйилганлиги аниқланди. Қизиги, бу ерда ҳам 35 номдаги 202.850 сўмлик дорилар давлат реестридан ўтмаган экан. Дорихона раҳбарияти савдодан тушган 1.884.787 сўм нақд пулни банкка топширмаганлиги маълум бўлди. Энг ажабланарлиси, дорихона лицензиясиз фаолият кўрсатган.

Камчиликлар ҳақида гапирaversак, гап қўп. Бизни ўйга толдирадиган нарсасул деп йимонидан кенгдан дорифуршулар билан туриб беморларга муддати ўтган, акс таъсир қиладиган дориларни пуллашаётганлигидир. Уларга айтадиган гапимиз битта: ўзгаларнинг кўз ёши эвазига келган бойлик ҳеч қачон буюрмайди.

Т.НУРМЕТОВ,

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси бўлим прокурори

ASR VABOSI

Орттирилган иммунитет танқислиги синдроми (СПИД) касаллиги инсоният бошига катта қулфат келтириши мумкин бўлган бедаво касаллик. Ҳозирда ундан сақланиш ва олдини олишнинг кенг қўлмалдаги шовшилч чоралари қўрилатиб, Хусусан, республикамизда ОИТСга қарши курашиш ва уни олдини олиш марказлари учун зарурий шарт-шароитлар яратилмоқда. Бироқ, айрим мутасадди ходимлар ўз бурчларини унутиб, манфаатдорлик, таниш-билишчилик йўлига ўтиб қолаётди.

Самарқанд шаҳар прокуратураси Вазириллар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган «Никохла» нувчи шахсларни тиббий қўриқдан ўтказиш тўғрисидаги Низомни ижроси юзасидан текшириш ўтказганда баъзи манбаларга дуч кели

линди. Жумладан, тиббий қўриқдан ўтувчи никохла нувчи шахсларнинг касалликларини ўз вақтида аниқлаш ҳамда соғломлаштириш мақсадида тери-таносил касалликлари диспансери, вилоят руҳий саломатлик маркази, наркологи диспансери, ша

ОИТС «шунчаки» касалликми?

ҳар сил касалликлари диспансерлари қаторида ОИТСга қарши курашиш ва уни олдини олиш маркази ихтисослашган муассасалар назоратидан ўтишлари йўлга қўйилган. Текширишда эса вилоят ОИТСга қарши курашиш ва уни олдини олиш маркази лабораториясидан тиббий қўриқдан ўтмаган никохла нувчи шахсларга қўриқдан ўтганлиги ҳақидаги қалбаки маълумотлари

EGRI YO'L ADOSI

Юк ўрикзорда, кўздан панада эди. У товарларни битта-битта кўрди, савдолашди, талашиб-тортишди. Ниҳоят киргизистонлик савдогарини айтганига кўндирди. Хитойдан келтирилган 21.600 донадан зиёд пойфазал бўёғи, 600 дона суртма (позмазок), 1740 дона кўзгу, 460 дона тиш ювадиган четка, 500 дона «Дуст» (бурга дори), 1600 дона қўлчирок, 20.160 дона батарея, 3250 дона шамларни 2.290.000 сўмга сотиб, ҳамроҳи Мухаммадхон билан Рустамжоннинг машинасига юклашди. Кўкун бозорида улгуржига сотса, салкам бир ярим миллион сўм фойда қолади. Манзилга етиб олишса, ошини олчи!

Айланма йўлдан келган «ФОРД»

Айланма йўл билан чегарадан ўтиб олгунларича, Ўлмасжоннинг юраги така-пука эди. Риштондан ўтиб, Бағдодга яқинлашганларида бутунлай хотиржам бўлди. Бироқ Бағдод туман марказида ДАН ходимлари уларни тўхтатиб, «Форд»даги юкни кўздан кечиришди.

Текширишда асли Поп туманида туғилган, Қурбон шаҳрида яшовчи Ўлмас Юлдашевнинг улгуржи савдо билан шуғулланиш кафолатини берувчи рўхсатномаси ҳам, гувоҳномаси ҳам йўқлиги маълум бўлди. Барча юклар далилий ашё сифатида олиниб, Ў.Юлдашевга нисбатан жиноят иши қўзғатилди. Дастлабки тергов ва суддаги кўрсатмасига кўра, у гўё тасодифан мана шундай вазиятга тушиб қолган. Яъни, 2000 йил 11 декабр кuni Фарғона шаҳрига меҳел сотиб олишга отланганлар, Риштон шаҳридан чиқаришда, меҳелини ортиб келиш учун олий кетаётган машина баллонини дами чиқиб кетган. Ҳайдовчи билан Ўлмаснинг ўртоғи Рустамжон баллонни ямайтиш учун устакхонага кетганларида Ўлмаснинг олдида нотаниш бир киши келиб, чегаранинг нарғида, яқин жойда товари борлигини, улгуржи харидорини излаётганини айтди.

Хуллас товарларни бориб қўришга, Ўлмас уларнинг харидоригар ва арзонлиги, сотиб, яқингина фойда кўришни ўйлаб, сотиб олган.

Аслида Ў.Юлдашевнинг улгуржи ишга қўл уриши тасодиф эмас. У боқхона, солиққа оид қонун-қондалардан боҳабар, тадбиркорлик фаолияти, улгуржи савдо билан шуғулланиш учун қонуний тарзда гувоҳнома ва рўхсатнома олиши, тегишли тартибда рўйхатдан ўттиши заруригини яқши биларди. У 2.200.000 сўмлик молни салкам 3.500.000 сўмга пуллашши мўлжаллаганди. Афсуски, унинг оразуси сароблигича қолди. Йирик даромадга эга бўлиш истагидаги «тадбиркорнинг» буюмлари давлат фойдасига ўтказилиб, ўзи тегишли жазога тортилди.

М.ФОЗИЛОВ,
Бағдод тумани прокурори

берилганлиги аниқланди.

Хусусан, шаҳар 1-сонли поликлиникасида тиббий қўриқдан ўтган фуқаролар Ш.Зарипов ва Н.Усмоновларнинг номларига ёзилган Самарқанд вилоят ОИТСга қарши курашиш ва уни олдини олиш марказининг

маълумотномасида уларда ВИЧ инфекцияси манфий деб топилгани қайд этилган. Шифокор Х.Раҳимованинг шахси қайд қилиниб, марказнинг муҳри билан хўжат расмийлаштирилган. Аслида эса бу фуқаролар қўриқдан ўтказилмаган.

Худдий шундай қўнбузилишларни марказ номидан Ж.Вабаева, К.Вафаев, А.Васиева ҳамда Ф.Маҳмудов, М.Бадоловаларга бе-

рилган маълумотномаларда ҳам қўриш мумкин.

Айни пайтда марказ маъмурияти қўнбузилишларини бартараф этиш бўйича зарурий чораларни белгилан. Бироқ, шу ўринда мурося қилиб бўлмайдиган баъзи ноҳушлиқлар хусусида ҳам тўхталлишни истардик. Турли ёшдаги фуқароларнинг узлуксиз келиб кетишига қарамай, қабулхонада бир дона ҳам ўриндик қўйилмаган. Томирдан қон олиш хонаси ниҳоятда тартибсиз. Ахир бурчга маъсуллик қаерда қолди? Аср вabоси деб аталаётган касалликка эътиборсиз бўлиш қандай оқибатларга олиб келишини наҳотки қўл билишмасан?

Раҳматилла ДОНИБЕРОВ,
Самарқанд шаҳар прокурорининг ўринбосари

Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли,

... Аввало, кадрлар тайёрлаш масаласига жиддий эътибор қаратиш лозим. Фақат жорий йилнинг ўзида прокуратура органлари томонидан ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида ўтказилган текширишлар натижасида катта миқдордаги талон-торожликлар, вазифани суиистеъмол қилиш ҳолатлари фош этилиб, жиноят ишлари бўйича ўтказилган терговда 300 млн. сўмдан ортиқ зарар қопланди.

Рашитжон ҚОДИРОВнинг «Конун олдида барча баробар» мақоласидан.
(«Халқ сўзи» 2005 йил 22 апрел).

Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг II сифат босқичи давом этаётган. Бутун республикамиз ҳудудидида қайси шаҳар ёки туманга борманг, кўрми ва салобати, шинамлиги ва замонавийлиги билан диққатингизни жалб этувчи биноларга кўзингиз тушиши билан дилингиздан «коллек» деган фикр ўтади.

Дарҳақиқат, таълим тизимини жаҳон талаблари даражасига кўтариш учун миллионлаб сўм маблағ сарфланмоқдаки, бир кун келиб ўз мевасини бериши керак.

«Нуқуқ» газетасида чоп этилган Республика Бош прокурори Р.Қодировнинг «Конун олдида барча баробар» сарлавҳали мақоласини ўқиб чикдим. Бевоусита маъруз тизимда узок йиллардан буён фаолият кўрсатганим боис, қолаверса, зиммамдаги сенаторлик масъулияти туфайли ижтимоий-иқтисодий ҳаётдаги ўзгаришлар, ютуқ ва нуқсонларга берафқ бўлолмайман.

Мақолада айрилганидек, «...давлат хизматчилари ҳақида сўз юритилар экан, аввало кадрлар тайёрлаш масаласига жиддий эътибор қаратиш лозим». Чунки ҳар қандай корхона ва ташкилотнинг иқтисодий қудрати, иш самарадорлиги у ерда ишлаётган ходимнинг, яъни кадрларнинг билими, дунёқарashi, тафаккурига боғлиқ. Демак, бугунги касб-хунар коллежларида тахсил олаётган талаба келажак пойдевори дегани. Пойдевор қийин бўлса, дегув омонат. Афсуски, буни ҳамма ҳам бирдек аниглаб етасан деб бўлмайди. Бош прокурор эътибори эътиборида, ўрта махсус касб-хунар таълими тизимидаги талон-торожликлар, вазифасини суиистеъмол қилиш

Маълумки, мамлакатимизда илк ислохотлар таълим тизимидан бошланади. «Таълим тўғрисида»ги Конун ва Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ҳаётга татбиқ этилиши халқ таълими соҳасини янги босқичга кўтарди. Юрт келажаги — фарзандларимизнинг биздан кўра билимли ва биздан кўра бахтли бўлишлари учун давлат томонидан барча имкониятлар яратилаётганидан кўз юмиб бўлмайди.

ҳолатларидан вилоятимиз ўрта махсус касб-хунар таълими тизими ҳам мустасно деб бўлмайди.

Яқинда вилоят прокуратураси муассислигида чоп этилаётган «Адолат нури» газетасида бир мақолани ўқиб қолдим. Унда Шофирқон туманидаги қишлоқ хўжалик коллежи бош ҳисобчиси Р.Ражабов ўқув масканига тегишли 2.225.000 сўм пулни ўз манфаати йўлида ишлатиб юборган. Ғиждувон туманида прокуратура органлари томонидан ўтказилган текширишларда ҳам бир қатор қонунбузилишлар аниқланган.

Фарзандларимизнинг билимли, иқтидорли, касб-хунарли бўлиши учун давлат томонидан яратилаётган имкониятлардан шахсий манфаати йўлида фойдаланаётган, мансаб ваколатини мўмай даромад орттиришда «имтиёз» деб билганлар келажакда ҳиёнат қилишаётганлигини қачон аниқлашди?

Ҳамза МУҲАММЕДОВ,

Бухоро автомобил ва йўллар муҳим директори,
сенатор

нинг иккинчи биносида ўтилмоқда. Тўртқил енгил саннат коллежи филиалининг 4 та гуруҳи эса тумандаги умумтаълим мактабларида сабоқ олмақда.

Айрим туманларда коллежлар номига ташкил қилинган бўлиб, уларда на ўқув баъзи етарли, на ўқитувчилар. Айримларида ўқувчи йиғиш учун ҳуқуқшуслик, автотехник бўлимлари ташкил этилган. Масалан, Эшлиққалъа туманидаги Бўстон ижтимоий-иқтисодий коллежида талабаларга ҳайдовчиликни ўргатиш учун транспорт воситалари мавжуд бўлмасдан ҳамда йўналишга ихтисослаштирилмаган

Пойдевор қийин бўлса...

НОМИ КОЛЛЕЖ. Узи эса...

Корақалпоғистон

Республикаси прокуратура идоралари

томонидан республика

худудидидаги

касб-хунар коллежларида кадрлар

танлаш, ўқитувчиларни касбга тайёрлаш

ва тарбиялаш ишларининг сифати, моддий техника таъминоти

ҳамда капитал қурилиш ва жорий таъмирлаш учун давлат бюджетидан ажратилган маблағларнинг

мақсадли ишлатилиши аҳоли ўрганилганда, айрим коллежлардаги ишлар бугуннинг талабига

жавоб бермаслиги маълум бўлди. Жумладан, 1961 йилда фойдаланишга топширилган Нукус туманидаги «Шўртанбой» қишлоқ

хўжалик коллежи биноси 300 ўринга мослаштирилган бўлиб, айни

вақтда авария ҳолатига келганлиги, фойдаланишга яроқсиз бўлганлиги

учун дарслар 3-ўрта мактаб-

3 та гуруҳ очилиб, 80 нафар талаба қабул қилинган.

Маълумки, бугунги ҳаётни техникасиз тасаввур қилиш қийин. Шундай экан, ўқишни битирган ўқувчи компьютерда ишлай олиши лозим. Қолаверса, ҳуқуқимиз ҳам ўқув-юртларни компьютерлар билан таъминлашга алоҳида эътибор қаратмоқда.

Баъзи ҳолларда бюджетда кўзда тутилган маблағлар ҳисобига келтирилмаётган компьютер техникаларининг бошқа идораларга бериб юборилганлиги аниқланди. Бошқарманинг 2005 йил январдаги хати билан фўқароларнинг маълумот базасини яратиш мақсадида 49 комплект компьютер техникаси ту-

Маълумки, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Конунига мувофиқ тарзда, миллий ва жаҳон миқсидидаги ютуқлар асосида тайёрланган. Дастур юзсак умумий ва касб-хунар маданиятига, ижодий ва ижтимоий фаолликка, истиқбол вазифаларини илгари суриш ва ҳал этишга қодир кадрларнинг янги авлодини шакллантиришга йўналтирилган.

Шу маънода, Тошкент шаҳар прокуратурасининг иш режасига асосан Ўзбекистон Республикаси «Таълим тўғрисида»ги Конунининг пойтахтимизда жойлашган тиббиёт йўналишидаги коллежлари ва академик лицейлардаги ижроси устидан текшириш ўтказилди.

Текширув жараёнида ютуқлар билан бир қаторда жиддий қонунбузарликлар ва камчиликларга йўл қўйиш ҳолатлари ҳам аниқланди.

Жумладан, лотин графикасидаги адабиёт ва дарсликлар билан таъминлаш ўта қонкурсиз ахволда. Текширилган ўқув муассасалари ўртача 1000-1500 дона китоблар билан таъминланган, холос. Тиббиёт соҳасидаги ўқув муассасалари ўқитувчилари томонидан кўплаб ўқув-услубий қўлланмалар яратилган бўлса-да, уларни лотин графикасида чоп этиш чоралари қўрилмаган.

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўрта махсус, касб-

ўқитувчиси Мўминова, хирургия ва реанимация фани ўқитувчиси Р.Муродова, кўз касалликлар фани ўқитувчиси Г.Қодирова, жисмоний тарбия ўқитувчиси А.Адилловлар ўқувчилар билимини баҳолашда сохтакорликка қўл уришган.

Собир Раҳимов ҳамда П.Боровский номидидаги тиббиёт коллежлари ҳам худди шундай камчиликлардан холи эмаслиги аниқланди.

Сирғали тиббиёт коллежининг 20 нафар ўқитувчиси журнали бубў ёзиш, баҳоларни ўчириб қайта тўриллашга берилиб кетганидан журналдаги баҳоларни таниб олиш мушкул.

ТИББИЁТИМИЗ ЭРТАСИ ҚАНДАЙ?

хунар таълими муассасалари учун педагог кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарори талаблари бўзилиб, раҳбар ва ўқитувчиларнинг бўш лавозимларини танлов асосида тўлдирishi мақсадида тендер танловлари умуман ўтказилмаган.

Ўқувчиларни таълимга қизиқтириш, билим савиясини ошириш ҳамда етуқ мутахассис қилиб тарбиялаш борасидаги ишлар тўғри ташкил этилмай, ақсича, ўқувчиларнинг билимини объектив баҳолаш ҳолатларига йўл қўйилган. Бошқача айтганда, ўрта махсус, касб-хунар билим юртларида ўқувчиларнинг билим даражасини баҳолаш тизимида объективлик ва теҳзорлик таъминланмаган. Бўлажак тиббиёт ходимларининг билими ва тайёргарлик сифатини назорат қилиш, баҳолаш тизими қонкурсиз ишламоқда. Ўқитувчиларнинг ақсарияти яхши тайёргарлик кўрмаганлиги, уларнинг билими ва савияси пастилиги жиддий муаммо бўлиб келмоқда, малакали педагог кадрларга эҳтиёж сезилмоқда.

Текшириш давомида билим юртларининг деярли барчасида ўқув журналларини юритишда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлиги аниқланди.

Масалан, Сирғали тиббиёт коллежи биология фани ўқитувчиси Ш.Алиева ўқувчи Абдурахмонованинг дарсга умуман келмаган қўлига қўйилган белгиларни ўчириб, ўрнига «3» баҳо қўйиб чиққан.

Шу каби М.Турсунқўжаев номили тиббиёт коллежининг «Педатрияда ҳамширалик иши» фани

Республика электротехника тиббиёт коллежи, Ўқув-даволаш комплекси тиббиёт коллежи ўқитувчилари томонидан ҳам ўқувчиларни баҳолашда хатolikларга йўл қўйилган.

Тошкент ихтисослаштирилган хотин-қизлар коллежида кўриб чиқилган синф журналларининг барчасида жиддий камчиликлар ва хатоларга йўл қўйилган. Шу коллежининг Маънавият асослари фани ўқитувчиси Р.Сайдалиева охириг дарсини 26 февралда ўтиб, узрли сабабсиз март ойда умуман дарс ўтмай қўя қолганини нима деб эълохлш мумкин? Ўқувчилар давомати таълим-тарбия жараёнида муҳим ўрин тутуши сир эмас. М.Турсунқўжаев номили тиббиёт коллежида эса текшириш қунида ўқувчилар давомати 78.8 фоизни ташкил этди.

Тиббиёт йўналишидаги ўқув муассасаларини текширишда иштирок этган ёнган ҳавфсизлиги ноэрилари, ДСЭМ мутахассислари томонидан ҳам кўплаб қонунбузарликлар аниқланган.

Баён қилинган камчиликлар идоравий назоратни сувайтирилганлиги, мутасадди раҳбарлар ўз вазифаларига сезувқонлик билан қараётганликлари ва тиббиётимиз эртаси бўлган ёш мутахассисларни тарбиялашда замон талабларидан келиб чиқмаган ҳолда иш олиб борилаётганлигини кўрсатади.

Ушбу ҳолатлар юзасидан тегишли таъсир чоралари қўрилмоқда.

Олим РАЙИМОВ,

Тошкент шаҳар прокуратураси бўлим бошлиғи

ДОНО ВА АЛБАТТА БАТЛИ БЎЛИШЛАРИ ШАРТ!

манлардаги ички ишлар бўлимларига шартнома асосида берилиши керак эди. Бирок, уларга туманлардаги қатор коллеждардан олинган компьютер техникалари берилган.

Айниқса, ошхоналарнинг ҳолати ачинарли аҳволда. Тўрткўл енгил саноат коллежининг 150 ўринли, Беруний қишлоқ ҳўжалиги ҳамда Беруний қурилиш ва коммунал ҳўжалиги коллеждарининг 100 ўринли ошхоналари умуман ишламаяпти.

Яна бир долзарб муаммо ҳақида тўхталмасак бўлмайди. Бу контракт тўловлари. Таълим муассасаларига контракт асосида қабул қилинган талабалар томонидан тўловлар тўлаиши кечиктирилган ҳолатлар мавжудлиги аниқланди. Мисол учун, Тўрткўл туманидаги Тиббиёт коллежидаги 80 нафар ҳамда Тўрткўл қишлоқ ҳўжалик коллежидаги 251 нафар талаба томонидан тўлаиши лозим бўлган контракт суммалари ундирилмасдан, қарздорлик юзага келган.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратура идоралари томонидан ўтказилган текшириш натижаларига кўра аниқланган қонунбузилишларни бартараф этиш хусусида тақдимномалар киритилиб, 15 нафар шахс огоҳлантирилди. 5 нафар шахс интизомий ва 19 нафар шахс маъмурий жавобгарликка тортилиб, 3 та жиноят иши кўзга тилди ҳамда етказилган 973.900 сўмлик зарар ихтиёрий равишда ундирилди.

Ш.АБЕРКУЛОВ,

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш бўлими бошлиғи

Текширишлар таълим муассасаларида давлат мулки, иш ҳақи, капитал қурилиш ва жорий таъмирлаш учун давлат бюджетидан ажратилган маблағларнинг талон-торож қилиниши йўлқўйилганлигини кўрсатди. Шу текширишлар натижаларига кўра, коллеждар, қурилиш ташкилотлари ҳамда вилоят ҳўқимлигининг Ягона буюртмачи инжиниринг компанияси мансабдор шахсларига нисбатан 7 та жиноят иши кўзга тилди.

Айрим коллеждар махсус фанлар бўйича ўқув адабиётлари, дарсликлар, кўланмалар ва электрон дастурлар билан тўлиқ таъминланмаган. Маиший хизмат ва қурилиш йўналишларидаги коллеждарда касбий тайёрлаш устакхоналари замонавий моддий-техника воситалар билан жиҳозланмаган. Оҳангарон касб-ҳўнар коллежида ўқув қуроллари ва техник жиҳозлар, Бўстонлик қурилиш ва коммунал ҳўжалиги касб-ҳўнар коллежи фан лабораторияларида жиҳозлар ва услубий кўланмалар етарли эмас.

Оққўрган тумани қурилиш, уй-жой, коммунал хизмат ва иқтисод касб-ҳўнар коллежи кутубхонаси «Оила психологияси», «Шахс ва жамият», «Ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш» фанлари бўйича дарсликлар билан таъминланмаган, «Иқтисодий география», «Эстетика», «Менежмент асослари» фанлари бўйича дарсликлар ва ўқув кўргазмалари қуроллари тўлиқ эмас. Бўстонлик қурилиш ва коммунал ҳўжалиги касб-ҳўнар коллежи иситиш тизими ва газ тармоғига уланмаган. Спорт заллари, майдончалари қониқарсиз аҳвол-

Бугунги кунда Тошкент вилоятида жойлашган академик лицей ва касб-ҳўнар коллеждарда 48 мингдан зиёд ўқувчи 116 та касбий йўналишларда таълим-тарбия олмақда. Япония, Жанубий Корея давлатлари, Осиё тараққиёт банки ҳамда Германия техник ҳамкорлик ташкилоти лойиҳалари асосида ажратилган кредитлар ҳисобига келтирилган жиҳозлардан таълим жараёнида самарали фойдаланаётир.
Шунга қарамадан, баъзи касб-ҳўнар коллеждариди кадрларни танлаш, ўқувчиларни касбга тайёрлаш ҳамда капитал қурилиш ва жорий таъмирлаш учун давлат бюджетидан ажратилган маблағларнинг мақсадли ишлатилишида жиддий нуқсонлар борлиги кузатилмоқда.

КЕЛАЖАККА ХИЁНАТ

Касб-ҳўнар коллеждариди Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Халқ ҳўжалигида ҳисоб-ки-тобларни ўз вақтида ўтказилиши учун корхона ва ташкилот раҳбарларининг масъулиятини ошириш борасиди чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори талабларига риоя этилмаганлиги натижасиди 2005 йилнинг 1 январ ҳолатига жами 49.8 миллион сўми ва қарздорлик 124.3 миллион сўми ташкил қилган.

Қўйраб туман прокуратураси томонидан тумандаги агротижорат касб-ҳўнар коллежида ўтказилган текширишда директор ўринбосари Ш.Кўзиев 1.4 миллион сўмлик товар-моддий бойликларини талон-торож қилганлиги аниқланиб, жиноий иш кўзга тилди.

Қўриқиб турибдики, вилоятдаги касб-ҳўнар коллеждариди жиддий камчилик ва нуқсонлар, суиестемолчиликлар мавжуд. Уларни бартараф этиш, масъулиятсизлик ва беғамликка барҳам бериш, эртанги кунимиз эгалари бўлиш ёшларнинг мукамал билим олишлари учун барча шарт-шароитларни яратиш эса ҳаммаимизнинг ишимиз.

И.УСМОНОВ,
Тошкент вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси

да. Спортанжомлари етарлича эмас. Иқтисодиёт ва тадбиркорлик касб-ҳўнар коллежи 2004 йили фойдаланишга топширилган бўлса-да, ҳали хануз қурилиш ишлари тугалланмаган, коллежга лозим бўлган жиҳозлар ажратилмаган.

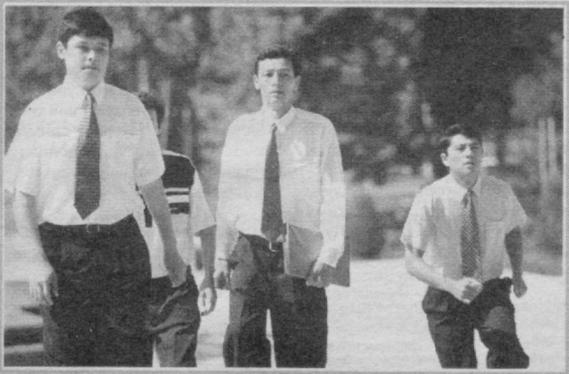
Тошкент туманидаги ижтимоий-иқтисодий қоллежда спорт зали йўқ. Спорт майдончаси етарли жиҳозланмаган. Қиш кунлари ва ёнғингарчилик пайтларида жисмоний тарбия дарслари мослаштирилмаган спорт хонасиди ўтказилади.

Олмалик шаҳар кон-металлургия касб-ҳўнар коллежида А.Бетоев мутахассислиги архитектор бўлса-да, жисмоний тарбия машғулотиридан, шунингдек, фуқаро Ф.Усмонова иқтисодчи бўлгани ҳолда шаҳардаги тиббиёт касб-ҳўнар коллежида тарих фанидан, Чиноз тумани, Олмазор қишлоқ ҳўжалик касб-ҳўнар коллежида мутахассислиги врач бўлган шахс биологиядан дарс бермоқда.

Тошкент вилоят ўрта махсус касб-ҳўнар таълими бошқармаси

Бир нарса ҳақида бир-гине одам гапирса балки ҳали ҳеч нима юз берма-гандир. Лекин бошқалар ҳам гапирса бошладими, демак, бир гап бор, бу ишга энди диққат қилмоқ лозим.

Абдулла КАҲҲОР

Ҳалоллик, тўғрилик — катта бахт. Тинимсиз меҳнат, интилишлар эвазига эътиборга сазовор бўлаётган барча эзгу ниятли кишилар нафс балосига учмай, ҳалоллик юзига тик қараб яшашга ўзларида куч топа олишса, қани эди...

Олғирлар

Самарқанд вилоятида 82 та ўрта махсус, касб-ҳўнар муассасалари фаолият кўрсатиб, уларда ҳозирги кунда 51 мингдан ортиқ йигит-қиз таҳсил олишмоқда. Ёшларнинг касб-ҳўнарни пухта эгаллаши учун барча қулайликлар яратиб берилмоқда. Таълим муассасаларини техник жиҳозлар, замонавий компьютер ва кўргазмалари қуроллар билан бойитишга эришилди. Талабаларнинг зарурий ўқув, фан адабиётлари билан етарлича таъминланиши борасиди кўрсаткичлар ҳам яхши йўлга қўйилган. Бирок, баркамол авлод орзуси йўлидаги кенг қамровли ишлар мамлакатда жадал олиб борилаётган бир паллада ниятларимизга заҳмат етказувчи баъзи иллатларнинг вужудга келаётгани...

Гап шундаки, айрим раҳбар ва масъул ходимлар ўз вазифаларига лозим даражада ёндашиш ўрнига, мансабини суиестемол қилишиб, ўз манфаатини кондиритиш пайига тушиб қолшмоқда.

Самарқанд туризм ва маиший хизмат касб-ҳўнар коллежи директори М.Мирзаева мансабидан фойдаланиб, коллежга ўқишга киритиш эвазига фуқаролардан пул таъма қилиш йўлига ўтиб олган. Хусусан, 2004 йил 13 декабр куни фуқаро А.Қулиевни ўқишга киритиш эвазига 150 минг сўм пора олганида вилоят ҳўқуқ-тартибот органилари ходимлари томонидан қўлга олинган. Эндиликда ўз нафсини тия олмаган раҳбар суд ҳўқимига биноан ҳам вазифасидан, ҳам мисқоллаб тўплаган обрўсидан айрилди.

2004 йил 2 сентябр куни яна бир порахўрликнинг олди олинди. Каттақўрган шаҳар тиббиёт коллежи директори Б.Салоҳиддинов фуқаро Г.Бўроновдан ўқишга киритиш эвазига 250 минг сўми пора сифатида олаётганида қўлга олинган. Порахўрлик ҳеч қачон яхшиликка олиб келмайди. Б.Салоҳиддиновга ЖКнинг тегишли банди билан айб эълон қилиниб, озодликдан маҳрум этилди.

Ҳар эрта тонгда яхши ниятлар билан ҳаёт аталмиш қизгин дунё қаърига отланар эканмиз, яхши ниятлар қилишни, ҳалол меҳнат билан обрў-эътибор орттириш йўларини излайлик. Токи, ноҳўя босилган биргина қадам борлигимизга бир куни келиб афсус оташини ёқиб ўтирмасин.

Аминжон БОЙМАТОВ,
Самарқанд вилоят прокуратураси бўлим катта прокурори

Тарбиясиз тарбиячи

ДИРЕКТОР МАСТ БЎЛИБ ТЕКШИРУВЧИЛАРГА ПЎПИСА КИЛДИ

олади. Рус тили, ишлаб чиқариш психологияси, тарих фанлари ўқитувчилари Л.Аминова, Д.Каримова, А.Шарафутдиноваларнинг дарс ўтиш услублари ҳозирги кун талабаларига мутлақо жавоб бермайди.

Ўқувчилар билимининг саёзлиги сабабларидан яна бири — педагогларнинг ўзлари дарсларни қолдиришди, тўлиқ ўтишмайди. Меҳнат интизомига риоя қилишмайди. Текшириш куни тўқтиш тўғраги раҳбари М.Ғоибназарова машғулотири ташлаб, сабабсиз ишдан кетиб қолди. Амалий машғулотлар ҳам қозғода қайд этилади-ю, аслида ўтказилмайди. Амалиётда деб кўрсатилган талабалар ўзлари бириктирилган корхона ва ташкилотларга боришмайди.

Ҳар куни ўнлаб болалар дарс

қолдиришади. Ўқитувчилар бунинг сабабини суриштирмайди. Давомат пастигининг сабабларини изоҳлаб беришолмайди. Ўқувчилардан бири Г.Капилос мактаб-интернати битириб, коллежга ўқишга кирган. Бирок икки йилдан буён ота-онаси оталик ва оналик ҳўқуқидан маҳрум этилган ўқувчи амалдаги қонунга зид равишда давлат таъминотига қўйилмаган. 8 нафар ўқувчининг эса дарсга негиз қатнашмаётгани ўрганмай, директор буйруғи билан талабалар сафидан чиқарилган.

Коллеж директори М.Қаюмов касаллик варақасидалигини рўқча қилиб, йил бошидан бери қарийб уч ой ишга чиқмаган бўлса-да, ўзининг ўрнига директор вазифасини вақтинча бажарувчи тайинланмаган. Бу эса ўқитувчилар ўртаси-

да меҳнат интизомини суяйтириб юборган. Текшириш ўтказилаётган кунларнинг бирини «касал» директор маст ҳолда келиб, ушбу жараёнга жалб этилган мутахассис аёлларни беҳаё сўзлар билан ҳақорат қилган. Директорнинг маънавий қиёфасини кўрсатган ушбу ҳолат коллежда таълим-тарбия издан чиққанига изоҳ бўлади. Тарбия кўрмаган «тарбиячи» болаларга қандай тарбия беради? Ўзи меҳнат интизомига риоя қилмаган, бошқалардан интизомини қандай талаб қила олади?

Коллеждаги қонунбузилишларни бартараф этиш юзасидан тақдимнома киритилди.

Қ.СОТВОЛДИЕВ,
Кўхон шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси

YENGIL SANOATNING OG'IR MUAMMOLARI

Юртимизда Тошкент тўқимачилик комбинати ҳақида эшитмаган одам бўлмас керак. Собиқ Иттифок даврида мамлакатдаги гигант корхоналардан бири ҳисобланган. Тўқимачилик соҳасида Ивановдаги ип йигирув комбинатидан сўнг иккинчи ўринни эгаллаган. Бу даргоҳда уч сме-нада 20.000 га яқин ходим ишлаган. Комбинатнинг майдони ҳам 58 гектарни ташкил қилган. Унинг ташкил қилинганлиги 70 йилдан ошди. Бу ерда ишчилар учун барча шароит яратиб берилган. Улар навбат билан уй-жой, далаҳовли ва автомашина билан таъминланган. Комбинат ўз санаторияси, касалхонаси ва ёрдамчи хўжалигига эга бўлган. Эндиликда бу ташкилотлар шаҳар ҳокимияти тасарруфига ўтиб кетган. 1970 — 1980 йиллари корхонанинг «Тўқимачи овози» газетаси 8-10 минг нусхада чоп этилган. Комбинат фахрийлари билан суҳбатлашсангиз, «Тоштўқимачи» ОТАЖнинг гуллаган даврини фахр билан гапиришади. Бу гаплар бугун ёшлар учун эртакдай туюлади. Уша даврда комбинатни шаҳар ичидаги шаҳарча деб аташган. Боиси бу ерда 20 мингга яқин одам туну кун ишлаган. Бугун ана кичик шаҳарча сукунат кўйилди. «Тоштўқимачи» ОТАЖда ҳаёт тўхтаган. Нега? Ана шу саволга жавоб тош мақсаддаги комбинат бошқаруви раиси Аҳмадjon Турсунов хузурига йўл олдик.

— Корхона дарвозасидан салкам бир чақиримча юрсангиз 9 каватли бинога дуч келасиз. Корхона раҳбарлари ана шу бинонинг 5-каватида ўтиради, — деди ташқарида қоронғу йўлдан келган бири.

Корхона ҳудудига киримиз. Улкан дарахлар гўё қаровсиз холдаги биноларнинг айбини ёпиб тургандай. Комбинатнинг гариб биноларига одам кирмаганига 5-6 йил бўлган бўлса ажаб эмас. Сершовкин шаҳар ичидаги

бу даргоҳнинг сукунати кўшларнинг чуғур-чуғури-ю, 4-5 одамнинг кириб-чиқишигина бузмаса, жимликка раҳна соладиган жонзотнинг ўзи йўқ.

— 40 йилдан ортқ шу даргоҳда ишляпман. Комбинатнинг гуллаган даврида ҳам ишладим. Банкротга учраганига ҳам гувоҳ бўлдим, — дейди Аҳмадjon ака куюниб. — 1970-1980 йиллари «Тоштўқимачи» вақти келиб банкрот бўлади деса кўпчилик ишонмасди. Хатто ўзим ҳам.

— Сабоби нимада деб ўйлайсиз?

— Тўғриси, комбинат бозор иқтисодиёти шароитида рақобат бардош бера олмади. Яна бир муаммо шуки, алмисокдан қолган станоклар билан бугунги кун талабига жавоб берадиган маҳсулот тайёрлай олмадик. «Тоштўқимачи»нинг шухратини тиллаш йўлида илк қадамлар кўйилди. Хо-

саласига келсак, ҳеч ким кўчага ҳайдалган йўқ. Оилавий ётоқхоналар хусусийлаштириб берилди. Ҳадемай ходимлар яна ишга чиқишади.

— Тўқимачилик соҳасида турklar билан қилинган ҳам-

«Тоштўқимачи» ОТАЖда сукунат. Нега?

рижлик инвесторлар учун эшигини очди. Ўзим ҳам Туркияда бўлиб қайтдим. Энг асосийси, улар бизга ишонч билдирмоқда.

— Комбинатда ишлаган тўқувчи ва техник ходимларнинг тақдирини нима бўлади? Илгори минглаб тўқувчилар комбинатнинг оилавий ётоқхоналарида яшаган. Энди...

— Муаммоларни чет эллик инвесторларнинг ёрдами билан ҳал қилиш мумкин деган фикрга келдик. Бошқа йўл йўқ. Шунинг учун комбинатимиз қошидаги 1-фабрикада турklar билан ҳамкорликда устав фонди 15.000.000 АҚШ доллари бўлган «ТошКаятекстил» қўшма корхонасини ташкил қилдик. Унда бир йилда 160.000 тонна пахта қайта ишланади ва тайёр маҳсулотнинг 80 фоизини экспорт қилишни мўлжаллаганмиз. «ТошКаятекстил» фаолиятини бошлаган. Ётоқхоналар ма-

корликлар қутилган натижа ни бермаётганлиги ҳақида ОАВда бонг урилмоқда. Сизлар эса ҳеч иккиланмасдан...

— Фикрингиз тўғри. Биз «Нуқуқ» газетасида чоп этилган «Энгил саноатнинг оғир муаммолари» саҳифасини ўқиб, раҳбарият билан муҳокама қилиб чиқдик. «Косонсой-Текмен», «Катекс», «Бестекс» ҚКларнинг фаолиятини журналистлар жуда яхши таҳлил қилишган, муаммолар ёриштирилган. Бизнинг мақсадимиз — ҳамкасбларимиз йўл кўйган камчиликларни такрорлашмаслик.

— Қўшма корхоналардаги «ўйин»лар, айрим раҳбарларнинг пинҳоний ҳаракатлари тўқимачилик соҳасидаги ишларни издан чиқармаётми? Бу ҳолатини «Тоштўқимачи» ҳамкорлигидаги ҚКларда такрорланмаслигига ким кафолат бера олади?

— Саволингиз асосли. Биз би-

зи солиқлардан озод қилади. Илгари тузилган ҚКлар бизнинг давлатимиздан қарз олган ва киритилган инвестицияси ҳам кафолатланган. Биз давлатдан маблағ олмай ҚК ташкил қилаялмиз. «Тоштўқимачи» ОТАЖ ўз мавқеини тиклайди. Бунга ишончим комил. Мен ҳам шу умидда яшяпман ва ишляпман. Чунки пенсияга чиққан бўлсам ҳам қадрдон корхонами тарк этганим йўқ. Ниятим шу корхонани оёққа тургазишдир.

— Дилбар Кулматова, машхур тўқувчи:

— Кўпчилик яхши билади. Собиқ Иттифок даврида комбинатимиздан Буолма Жураева, Лидия Казанцева каби меҳнат қаҳрамонлари етишиб чиққан. Бу соҳада мактаб яратган устоз тўқувчиларимиз ҳам кўп. «Тоштўқимачи»нинг инқироzi ҳақида гапирадиган бўлсам, эски асбоблар та-

лабга жавоб бермай қолди. Сарф қилинган меҳнат ва хомашнинг харажатлари тайёр маҳсулотга кетган маблағни қопламай қолди.

Жавод Коя исми турк йигити ўз инвестицияси билан ёрдамга келди. Ҳозир у билан ҳамкорликда ташкил қилинган «ТошКаятекстил» ҚКда ёшларга тўқувчилик силларини ўргатаялман. 35 йил тўқувчиликнинг нонини едим, ўйламанки, ишларимиз яхши бўлиб кетади.

— Ҳамкасбларимиз қилган хатоларни такрорлашмаслик учун барча ишларни қилаялмиз, — дейди ички бир ишонч билан «Тоштўқимачи» ОТАЖ касабга уюшмаси раиси Саидаъзам Саидхонов қўлидаги хужжатларни кўрсатаркан. — Иккинчи ҚКмиз «Фарходтекс» Туркия ва Швейцария билан уч томонлама ҳамкорлик асосида ташкил қилинди. ҚКнинг устав фонди 8.500.000 евро, маҳсулотнинг 80 фоизи экспорт қилинади.

Учинчи ҚКмиз «ЧитинКаятекстил» деб номланади. Унинг устав фонди — 19.985.000 АҚШ доллари.

Тўртинчи ҚКмиз «КорДемиртекстил» бўлиб, унинг жами устав фонди 5.000.000 АҚШ долларини ташкил қилади.

«Тоштўқимачи» ОТАЖ базасида ташкил қилинаётган 4 та ҚКнинг жами жамғарма маблағи 48.500.000 АҚШ долларини ташкил этади. Маблағлар эса чет эл инвесторларнинг ҳисобидандир.

Ниятимиз келажақда 10 минг тўқувчи ва техник ходимни иш билан таъминлаш. Бу борада катта ишлар бошлаб оёборилди.

— «ТашКаятекстил»нинг илк маҳсулоти мамлакатимиз мустақиллигининг 14 йиллиги байрами олдидан чиқарилади, — дейди Аҳмадjon ака хурсандлик билан. — Яхши кунларга умид билан яшялмиз. Умид билан яшяганга не етсин...

Аҳмадjon ака билан хайрлашаётганда у кишининг гапларига ишондим. «Ҳали кўрасиз, «Тоштўқимачи» ўз мавқеини тиклайди», — деган сўзлари ёдимга келди. Тадбиркорлик, фидойилик билан ишласа, киши озгу ниятига албатта етади.

Зайниддин МАМАДАЛИЕВ,
«Нуқуқ» муҳбири

QILMISH QIDIRMISH

Баъзан судланувчи ёки озодликдан маҳрум этиш жазосига ҳукм этилганларга назар ташлаганимизда уларга оз бўлса-да ачинамиз. Бироқ ҳаётда шундай қимсалар ҳам борки, уларга ачиниш бўлмайди. Инсон учун тақвильнага қолишдан ҳам оғирроқ жазо бормикан дунёда? Инобат ўзининг шайтоний нафси кетидан шу қадар қувдики, хатто уни бу йўлда отадан тирик етим қолган 4 нафар бегуноҳ фарзандининг воли ҳам тўхтатиб қололмади. Ўзининг мунофиқликини касб қилгани етмагандай, бошқалар қатори Санжарни ҳам жиноятга бошлади.

Инобат аввал бир нечта фарибгарлик ва босқинчилик жиноятларини содир этганлиги учун 3 марта судланган. Бироқ, ҳар сафар авф этиш ҳақидаги фармонга асосан жазодан озод қилинди.

Буни қарангки, алдов ва зўравонлик билан бировларнинг юз минглаб ҳаққини қўлга киритган Инобат ўзи ва фарзандлари учун уй-жой барпо қилишга ҳам қодир бўлмади. Айнан унинг турли хонадонларда тунаб юравериши жиний мақсадни амалга оширишда қўл келарди.

Еши ўттизга қинлашиб, бирор тайинли ишнинг бошидан тутмаган ва оила қуришга бел боғламаган Санжарга ҳамқишлоғи Инобатнинг мўмай пул топиш

Баднафс маккора

ҳақидаги тақлифи маъқул келди.

Инобат Санжар ва бошқалардан иборат гуруҳ тузиб, 2001 — 2003 йиллари Тошкент шаҳри ва вилоятда яшовчи фуқароларнинг хонадонларига ижарада туриш ва шу каби баҳоналар билан кириб олишган. Кейин эса уйдаги мол-мулкни қўлга киритишни оsonлаштириш ва жиноятини яшириш учун инсон организмга кучли таъсир қилувчи «Клафелин» ва «Феназепам» психотроп моддаларни хонадон

эгаларининг овқатига қўшиб, уларни ўлдириш мақсадига қўлаб жиноятларни содир этишган.

Уларнинг биринчи иши 2001 йилнинг февралда Тошкент шаҳар Миробод туманида яшовчи Э.Саъдуллаеванинг хонадонига бошланди. Хонадонга гайриқонуний равишда кириб олган жиноятчилар тахминан соат 21 ларда мезбонга «Кла-

фелин» ва «Феназепам» моддалари қўшилган пирожнийни истеъмол қилиш учун беришади. Э.Саъдуллаева хушдан кетгач, хонадондаги қимматбаҳо буюмларни йиғиштира бошлашади. Лекин шу пайт Э.Саъдуллаева ўзига келиб қолади. Шунда жиноятчилар унинг бошига тўмтоқ жисм билан уришади ва хонадондан 108.000 сўмлик мол-мулкни олиб кетишади.

Бундай ишларни гуруҳ бир неча марта амалга оширади ва ҳар сафар асосий

гувоҳлар — кексайиб, ёлғизланиб қолган қарияларнинг оsonликча ишончига кириб, уларни захарлаб, қўлга киритилган мол-мулкни танишлари орқали пуллаб келдилар.

Улар ҳаммаси бўлиб 39 та хонадонда босқинчилик жиноятини содир этиб, 50 кишининг ҳаётига қасд қилишган ва 9 нафарининг ҳаётдан кўз юмишига сабабчи бўлишган. Қинғир ишнинг қийғи қирқ йилдан кейин ҳам ҳақида деганларидек, қирқинчи жинояти олдидан ҳужуки муҳофаза қилувчи органлар томонидан фож этилди.

Суд барча далилларни текшириб, уларга етарлиқ ҳужуқий баҳо бериб, Инобатни 15 йилга озодликдан маҳрум қилиб, Санжарни ўлим жазосига ҳукм этди.

Инобат қолган умрини гуноҳларини ювиш учун сарфласа, бунга имкон топа олса катта гап.

Яратганининг ҳар бир ишида ҳикмат бор дейишади. Инобатнинг оғир қисматидан у каби адашганлар хулоса чиқарса, ажаб эмас.

Гулмира ЭРМАТОВА,
Тошкент шаҳар прокуратураси бўлим прокурори

Ўзбекистон касабга уюшмалари федерацияси кенгаши қошидаги курортлар бошқармаси

республикамизнинг ноёб табиий иқлими, маъданли сувлари ва барча даволаш омилларига эга бўлган санаторий ҳамда курорт муассасаларига таклиф этади

Корақалпоғистон Республикасида:
«ГУЛПАРШИН» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак-қон томир тизими, таянч-ҳаракат, ҳазм аъзолари, асаб тизими, гинекологик касалликлар.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

«АЙДОС КАЛА» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак-қон томир тизими, таянч-ҳаракат, ҳазм аъзолари, асаб тизими, гинекологик ва тери касалликлари.

Тошкент шаҳрида
ОАЖ «Турон» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак-қон томир, асаб тизими, гинекологик ва андрологик касалликлар.

ОАЖ «ЧИНОБОД» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Ҳазм аъзолари, қандли диабет ва гинекологик касалликлар

Хоразм вилоятида
«ХОНКА» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Ҳазм аъзолари, қандли диабет ва гинекологик касалликлар

Тошкент вилоятида:
«БОТАНИКА» санаторийсига Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак-қон томир, асаб (марказий ва периферик) тизими ва ҳазм аъзолари касалликлари, асаб тизими, гинекологик ва тери касалликлари.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

«БЎСТОН» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак-қон томир, асаб тизими, гинекологик ва андрологик касалликлар.

«УМИД ГУЛШАНИ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
гинекологик ва андрологик касалликлар.

«ОҚТОШ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Қон айланиш, таянч-ҳаракат аъзолари, катталар ва болалар асаб тизими касалликлари.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

Самарқанд вилоятида:
«АБУ АЛИ ИБН СИНО» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Қон айланиш, таянч-ҳаракат аъзолари, катталар ва болалар асаб тизими касалликлари.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

Андижон вилоятида:
МЧЖ «МАРҲАМАТ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак-қон томир, асаб ва сурункали тери касалликлари.

Бухоро шаҳрида:
«СИТОРАИ МОҲИ ҲОСА» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Буйрак касалликлари (ёз фаслида), таянч-ҳаракат ва асаб тизими, ҳазм аъзолари ва андрологик касалликлар

Жиззах вилоятида:
«ЗОМИН» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Нафас аъзолари (сил касалликларидан ташқари) ва асаб тизими касалликлари

Фарғона вилоятида:
МЧЖ «ЧИМЕН» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Қон айланиш, таянч аъзолари, асаб тизими, гинекологик ва андрологик касалликлар.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

Қашқадарё вилоятида:
«ҚАШҚАДАРЁ СОҲИЛИ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак қон-томир, асаб тизими, таянч-ҳаракат ва ҳазм аъзолари, гинекологик ва андрологик касалликлар.

МЧЖ «МИРОКИ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Асаб (марказий ва периферик) тизими ва қон айланиш аъзолари касалликлари.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

Наманган вилоятида:
МЧЖ «ЧОРТОҚ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Қон айланиш, таянч-ҳаракат, ҳазм аъзолари, асаб тизими, гинекологик ва тери касалликлари.
Махсус йўлланма бўйича она ёки ота 4 ёшдан 14 ёшгача бўлган бир фарзанди билан даволаниши мумкин.

МЧЖ «КОСОНСОЙ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Юрак қон-томир, таянч-ҳаракат, ҳазм аъзолари ва асаб тизими касалликлари

МЧЖ «НИХОЛ» санаторийсига
Даволаниш учун кўрсатма:
Таянч-ҳаракат, ҳазм аъзолари ва асаб тизими, ўт пуфаги ва буйрак тош касалликлари

Касабга уюшма ташкилотларига йўлланмалар кўшимча тўловларсиз ўз нархида сотилади. Шу билан бирга курортлар бошқармаси Ўзбекистон ҳудудида жойлашган барча санаторий ва дам олиш масканларига, шунингдек, ҳамдўстлик мамлакатлари курортларига йўлланмалар олишингизда ёрдам беради. Йўлланмаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан олишингиз мумкин.

**Даволаниш муддати — 18 кун
БИЗНИНГ ЙЎЛЛАНМАЛАРИМИЗ МАРКАЗИЙ
ОСИЕДАГИ ЭНГ АРЗОН ЙЎЛЛАНМАЛАРДИР!**

Манзилимиз:
Тошкент шаҳри, Бухоро кўчаси 24-уй. Мурожаат учун телефонлар: 56-85-68, 56-70-97

KUTUBXONANGIZ UCHUN

Эътирофга лойиқ қўлланма

Ўзбекистон — аграр мамлакат. Ер юзиде ўзбек пахта сис...

сида эркин фаолият кўрсатиши учун барча чоралар кўрилаяпти. Уларга амалий ёрдамлар, имтиёзлар берилмоқда.

лари доктори О д и л ж о н Олимжонов, юридик фанлар докторлари — марказ кафедре мудри Бахтиёр Ҳўлатов, бўлим бошлиғи Олим Оқилов ҳамда кўп хўққунослар учун тадқиқот объекти бўла олади.

Собиқ тузум даврида Ўзбекистонда 2000 га яқин колхоз ва совхозлар мавжуд эди. Айна пайтда уларнинг ўрнида деҳқон, фермер ва ширкат хўжаликлари фаолият кўрсатаяпти.

Яқинда прокуратура органларида меҳнат қилиш билан бирга илмий изланишларини ҳам давом эттириётган юридик фанлар доктори Фахри Раҳимовнинг «Қишлоқ хўжалиғи соҳасида қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик» ҳамда юридик фанлари номзоди Рамазон Ҳўлатовнинг «Давлат томонидан қишлоқ хўжалиғини бошқаришнинг ҳўққий муаммолари ва ечимлари» номли илмий-амалий қўлланмалари нашр этилган эди.

Муҳомама давомида ҳар иккала қўлланма ҳақида фикр билдириган иштирокчилар бугунги ўтиш даврида қишлоқ хўжалиғини бошқариш жавабгарлик ҳўққий ёрдами зарур эканлиғи, соҳага алоқадор ҳар бир киши қишлоқ хўжалиғида қонунчиликни бузганлик учун қандай жавобгарлик чоралари қўлланишини билиши лозимлиғи тўғри таъкидланганини эътироф этишди. Иккала қўлланма ҳам жуда кам нўсхада чоп этилганлиғини ҳисобга олиб, уларнинг прокуратура органларининг қишлоқ хўжалиғидаги қонунчилик аҳволини назорат қилувчи бўлимлари ходимлари, юртимизда фаолият кўрсатаётган тинглаб фермерлар ўртасида кенг тарғиб қилиш таклифи билдирилди.

Ўз муҳбиримиз

SALOMATLIGIMIZ HIMYOACHILARI HAYOTIDAN

Эл дардига маҳкам бўлган шифокорларнинг фидойилиғи уни беҳиётёр ҳаржонга соларди. Шифокор қарши-сидаги беморга хайрхоҳлик билан қарар, унинг шифо топишини жондидан истарди. Шундай олийжаноб тўғру уни тиббиёт институтига етаклади. Уқим ва изланишдан иборат жўшқин талабалик йиллари ордақолди. Қишлоғига олий маълумотли врач бўлиб қайтди.

Чексиз Каттақум чўлидан қаровсиз ҳолда чиқиб, яна қумга сингиб кетаётган олтингўртли, йодли бебахо минерал сувлар манбаини топиб, Уқизил қўли қирғоғида наҳотбахш сўхтаққо қуришининг ўзи бўладими?

Зокиржон Зуннунов йиллар ўтиши билан тиббиёт фанлари номзоди ва нўхот фандоктори илмий даражасига сазовор бўлди. У Нью-Йорк ҳамда Америка миллий географлар илмий ассоциацияси аъзоси. Шунингдек, у Мексика халқаро сифат олтин медал соғвирдорди.

3.Зуннунов ана шундай ишга бошқош бўлди. Бу ерда ҳар йили 5000 дан зиёд бемор соғлиғини тиклаб кетади. Олим Етгўм массивдан майин ва шифобахш қумни клиникага олиб келиб, мамлакатимизда илк бор қум билан даволаниш ташқил этди.

Ташаббускор олим саломатлиқини тиклаш ва табиий даволаш илмий текшириш институтининг Термиз филиалига асос солиди ва ҳрзир унга директорлик қилиб келмоқда. Мазкур институтда 3.Зуннунов раҳбарлиғида

3.Зуннунов салоҳиятли, тиниб-тинчмас олим. У киши 200 дан зиёд илмий мақола, 10 та методик қўлланма, 2 та монография, 4 та ихтиро муаллифи бўлган. Заҳматқас олим раҳбарлиғида 30 киши номзодлик диссертациясини ҳимоя қилган.

Айна пайтда таниқли олим 3.Зуннунов Олий Мажлис сенати аъзосидир.

— Қўрсатишган юксак ишонч учун авваламбор сайловчиларимга, халқ-

Инсон борки, оруз-умидлар қанотида яшайди. Шу йўлда курашайди. Беғубор йшлиғи Турхон дарёсига суғаш сўлим гўшаларда ўтган Зокиржон Зуннунов болалик йилларидаёқ шифокор бўлишни орзу қиларди.

Нажот соҳили

имга чексиз миннатдорчилиғини билдираман. Уларнинг ишончини оқлаш учун бор қучимни ишга соламан. Юртимиз тинч, осмонимиз осуда бўлсин! Сўхта-саломатлик йилгида ҳаммага соҳил тилайман, — дейди 3.Зуннунов.

Зокиржон ака нафақат тиббиёт жонқуяри, балки оилада меҳрибон ота, табаррук бобо ҳамдир. У кишининг файли хонадонида бўлсангиз, дилбар ва саховат қалб эгасига хос бўлган тозалик, орасталик, муомала маданиятидан дил завқланади. Турмуш ўртоғи Гулчехра опа ҳам олий тоифали шифокор. Тўнғичкизи Саида ҳам врач. Севара — Ўзбекистон миллий драма театрининг расоми, Лопа — бўлғуси журналист. Уғиллари Зоҳиджон бўлғуси иқтисодчи, Илҳомжон эса бўлғуси шарқшунос. Зокиржон ака билан Гулчехра опа фарзандларини ўзларидек заҳматқас, эл ишига камарбаста қилиб тарбиялаш йўлида вақтларини ҳеч ҳам аяшмайди. Зокиржон ака буш вақтида ижод билан шўғуланади. У кишининг шерьрий маҳмуаси чоп этилиш арафасида.

Биз сенатор ва академик Зокиржон Зуннуновнинг ҳаёти ва фаолияти ҳақидаги сўхбатларини тинглаб, вақтдан самарали фойдаланишдек оддий, лекин олий ҳақиқатни англади. Ҳа давр тезкор, унданумули фойдаланган кишигина орзуларига эришади. Бунга 3.Зуннуновнинг аҳул оиласи ва жамоаси яҳул мисолдир.

Абдумўмин АБДУРАСУЛОВ, журналист. Кўрбон ЖўРАНАЗАРОВ, «Ҳуқуқ» муҳбири

PROKUROR BOGI

Турсун ота Нормирзаев 81 ёшда. Уларнинг оиласи Наманган вилоятининг Чўст туманидан Мирзачўлга кўчиб келганида 15 ёшли бўз бола эди. Турсун Сайхўнободда туپ отиб, палак ёзди. Ували-жували бўлди. Бу галги ҳикоямиз отанин оиласи эмас, балки кўпни кўрган бу отахоннинг савобли ишлари ҳақида боради.

САЙХУНДАГИ САРХИЛ БОҒ

Турсун отанин Мирзачўлда яратган боғларини санайдиган бўлсак, бармоқларимиз етмайди. Бу йил у киши яна бир боғқа асос солиди. Бу боғни сайхўнободликлар ҳақли равишда «Прокурор боғи» деб аташмоқда. Бунинг муайян сабаблари бор, албатта.

— Боғ яратиш таклифи туманимиз прокурори Лазизжон ўғлимдан чиқди, — дейди оғиз тўлдириб отахон. — Бир кун ёнига чорлаб «Турсун ота, бир гўзал боғ яратсак. Биздан келгуси авлодларга эсдалик бўлиб қолса. Зеро, халқимизда яхшидан боғ қолади, деган гап бор. Қанча ёрдам бўлса тортинмай сўрайверин» деб қолди. У кишининг таклифидан кўнглим тоғдай кўтарилди. Қонимда ёшлик куч-ғайрати жўш ўрди. Шу тариха 4 гектарлик боғқа асос солинди.

Боғнинг «Прокурор боғи» деб аталишида анчайин манглик бор. Чўни ҳар қандай жайрили ишининг бошида кимдир туради. Боғни яратишга Сайхўнобод тумани прокурори Лазиз Абдуллаев бош бўлган жамоа ҳўмийлик қилди.

Кеч қузақда ташландиқ ерга обдан ишлов берилди. Ер бўш турмасин, деб бугдой сепилди. Баҳорга келиб турли-туман кўчатлар танланди. Отахон туман прокуратурасининг йўлланмаси билан Тошкентга, кўчат танлашга борди. Ана шу тариха 1100 туп сара кўчат олиб келинди. Эрта баҳорда 200 туп ўрик, 400 туп олма, 155 туп ҳўрмо, 60 туп ноқ, 60 туп бодом ва яна анор, шафтоли каби кўчатлар аскарлар мисоли саф тортиди.

Вилоятимиз раҳбарияти кўчаларни яратишга алоҳида аҳамият берапти, — дейди Турсун ота Нормирзаев. — Бу жуда жайрили ҳаракат. Зеро, Мирзачўл қўвишда пишиб етилган меваларни етти иклимдан излаб топиб

бўлмайди. Улар етмиш дардга даво, десам муболага қилмайман.

Турсун ота 81 баҳорни қаршиласа-да, руҳан тетик. Эл-юрт ободлиғи йўлида куч-ғайратини аямаяпти. Эрта-индин кўчатлар қўқлаб, шовуллаган боғқа айланади. Ушанда одамлар, бу боғни яратганларнинг отасига раҳмат, дейиши шўбҳасиз. Зеро, машойиҳлар, отангнинг тол эккани — ўзига ном эккани, дея бежиз лутф этишмаган.

Муҳаммад АЛИ.

СУРАТДА: Турсун ота Нормирзаев, боғбон Назирқул Марқаев ва туман прокурори ёрдамчиси Саидлазиз Саидқаримов яни боғда.

Сурат муаллифи Муҳаммад ҚАРИМ

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси Андижон шаҳар прокурори

Ғанижон АБДУРАХИМОВнинг

бевақт вафот этганилиғи муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ҳамдардлик изҳор этади.

Андижон вилояти прокуратураси жамоаси Андижон шаҳар прокурори

Ғанижон АБДУРАХИМОВнинг

бевақт вафот этганилиғи муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чўкур таъзия билдиради.

HUQUQ yuridik gazeta

Таъсисчи: O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi

Bosh muharrir: Abdullolig ABDURAZZOQOV

Tahrir hay'ati: Bahridin VALIYEV, Abdualim XOLMAHMATOV, Pirimqul QODIROV, Jahongir SHAROFBOYEV (Bosh muharrir o'rinbosari vazifasini bajaruvchi), G'afurjon ALIMOV (mas'ul ko'nb vazifasini bajaruvchi), Lola SHOMURODOVA, Muxtor SHODMONOV

Tahririyat manzili: Toshkent shahri, Yahyo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 133-82-34, 133-64-72. E-mail: Info@huquq.uz. Faks: 133-64-85, 133-10-53.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 023-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr ko'rsatkichi — 231, 232

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egalariга qaytarilmaydi. Mualliflarning fikrini tahririyat fikridan farqlanishi mumkin. Nashrimizdan ko'chirib bosilganda «HUQUQ»dan olinganligi ko'rsatilishi shart. Tijorat ahamiyatiga molik materiallar belgisi ostida chop etiladi.

Buyurtma G — 62. 16765 nusxada chop etildi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahitlandi. «HUQUQ» original maketi. Navbatchi muharrir: Z.MAMADALIEV Muschih: A.MUSTAFOYEVA

Gazeta «Sharq» NIMK bosmaxonasida ofset usulida chop etildi. Korxonа manzili: Toshkent shahar, Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy. Bosmaxonaga topshirish vaqti: 20.00. Topshirildi: 12345 78

Gazeta haftaning chorshanba kunlari chiqadi. Sotuvda erkin narxda